
Sporočila

Slovenska
minoritska
provinca
svetega Jožefa

-
- 3 Uvodnik
-
- 5 Iz provincialata
-
- 6 Iz našega reda
-
- 15 Iz naših samostanov
-
- 24 Odmevi
-
- 28 Iz naše preteklosti

Sporočila - glasilo slovenskih minoritov
leto LII

Izdaja: Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa,
Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, Slovenija,
e-pošta: minoriti@rkc.si, <http://minoriti.rkc.si>

Urednik: p. Matei Senteš, prov. tajnik
Prelom in priprava za tisk: p. mag. Tomaž Majcen
Odgovarja: p. Milan Kos, prov. minister

Ovitek: Julija Zornik
Tisk: Tiskarna Povše

UVODNIK

Dragi bratje in sestre v sv. Frančišku!

Papež Frančišek je pri srečanju s člani prvega reda in tretjega regularnega reda spregovoril o majhnosti kot kraju srečanja z Bogom, človekom in stvarstvom. Počitniški dnevi, ki so pred nami, so kot nalašč za to, da se poskušamo za nekaj dni umakniti v samoto in poglobljeno uresničiti srečanje z Bogom, človekom in stvarstvom. Morda nas je tega strah, zato bežimo pred srečanja z različnimi razlogi, da bi pomirili našo vest. Gotovo se to ne da, zato naš nemir in negotovost pogosto opravičujemo z razlogi, kot so pomanjkanje časa, treba je biti s prijatelji, obiskati znamenite kraje ... Predlagam vam, da si vzamete čas za samoto in razmislite o naslednjem besedilu papeža Frančiška:

Sv. Frančišek z besedami »Vsi smo na enak način poklicani biti manjši« izrazi temeljni element življenja in poslanstva svojih bratov in torej vseh članov frančiškove družine. Njihovo »obliko življenja« namreč zaznamuje pridevnik »manjši«, ki opredeljuje samostalnik »brat« in mu tako daje posebno značilnost. Ni isto reči »brat« in reči »manjši brat«, je papež začel svoj govor.

Navdih, da je »majhnost« postavil za bistveni element bratstva, se je pri Frančišku nedvomno rodil iz kontemplacije učlovečenja Božjega Sina. Povzame jo v podobo »biti mali kakor seme«, kar je ista logika izraza »bogat je bil in je postal ubog«. To je logika »izničjenja«, ki jo je Frančišek dobesedno udejanjil, ko se je do golega slekel, odvrigel vse zemeljske dobrine, da bi se v celoti daroval Bogu in bratom. »Frančiškovo življenje je bilo zaznamovano s srečanjem z 'ubogim Bogom', ki je med nami kot Jezus in Nazareta: to je ponižna in skrita navzočnost, ki jo Ubožec časti in kontemplira v učlovečenju, na križu in v evharistiji. Po drugi strani pa vemo,« je dejal papež, »da je eden od evangeljskih prizorov, ki je Frančiška najbolj ganil, umivanje nog učenem med zadnjo večerjo.« Ta »frančiškova majhnost« se po papeževih besedah kaže na tri načine.

Na prvem mestu je majhnost »kraj srečanja z

Bogom«. Kot je dejal, majhnost na poseben način zaznamuje odnos frančiškove družine z Bogom. Za sv. Frančiška človek nima ničesar svojega, razen greha, in velja toliko, kolikor velja pred Bogom – nič več. Zato mora njegov odnos z Bogom biti odnos otroka: ponižen in zaupen kakor odnos cestinarja v evangeliju, ki se zaveda svojega greha. Papež je opozoril, naj bomo pazljivi pred »duhovno nadutostjo«, pred »farizejsko nadutostjo«, saj je najslabša med posvetnimi stvarmi.

Posebna značilnost frančiškove duhovnosti je »duhovnost vračanja Bogu«. Vse dobro, ki je v nas ali ga mi lahko naredimo, je dar Boga, ki je najvišje dobro, zato ga je treba »povrniti najvišjemu, vsemogočnemu in dobremu Gospodu«. To pa počnemo preko slavljenja, ko živimo v skladu z evangeljsko logiko daru, ki nas vodi ven iz sebe, da bi srečali druge in jih sprejeli v svoje življenje.

Majhnost je kraj srečanja z brati in vsemi moškimi in ženskami. Ravno to je drugi kraj, kjer se

izraža »franciškova majhnost« – v srečanju z brati ter vsemi moškimi in ženskami. V odnosu do bratov se majhnost izraža v »izogibanju vsakršnemu vzvišenemu obnašanju«. To pomeni izruvat vse sodbe o drugih in slabo govorjenje o bratih za njihovim hrbtom; pomeni premagati skušnjavo, da bi uporabili avtoriteto in si podrejali druge; pomeni izogibati se drži, da se nam poplačajo usluge, ki jih storimo drugim, medtem ko so nam drugi dolžni jih narediti; pomeni oddaljiti od sebe jezo in vznemirjenost zaradi bratovega greha.

Majhnost se kot izraz uboštva živi takrat, ko se v odnosih goji duh »neprilaščanja«; ko se v drugem izpostavlja pozitivno, ki je dar od Gospoda; ko predvsem ministri izvajajo svojo službo z usmiljenjem. »Brez usmiljenja ni ne bratstva ne majhnosti,« je pripomnil papež.

Majhnost se prav tako živi v odnosu z vsemi moškimi in ženskami, s katerimi se člani redov srečujejo, ko »gredo v svet«, pri čemer se morajo z največjo pazljivostjo izogibati vsake drže superiornosti, ki bi jih lahko oddaljila od drugih. To zahteva jasno izrazi sv. Frančišek, ko med seboj poveže izbiro, da si ničesar ne prilaščam, in dobrohotno sprejemanje vsake osebe, vse do delitve življenja z najbolj preziranimi, ki jih res imajo za najmanjše v družbi. Papež je pripomnil, da je primerno, da vsak opravi izpoved vesti o svojem lastnem življenjskem stilu, o stroških, oblekah, o tistem, kar ima za nujno.

»Lepo prosim,« je dejal sveti oče, »ko opravljate kakšno dejavnost za 'najmanjše', izključene in zadnje, ne delajte tega s piedestala superiornosti. Raje pomislite, da je vse, kar počnete zanje, način, kako povrniti to, kar ste zastonj prejeli.« Spodbudil nas je, naj ustvarimo prostor, ki bo prijeten in odprt, da bodo v naša življenja lahko vstopili vsi mali našega časa: izključeni, moški in ženske, ki

živijo na ulicah, v parkih in na postajah; na tisoče brezposelnih, mladih in odraslih; mnogi bolni, ki nimajo ustreznega zdravljenja; mnogi zapuščenost ostareli; zlorabljene ženske; imigranti, ki iščejo dostojno življenje; vsi, ki živijo na bivanjskih periferijah, prikrajšani za dostojanstvo in tudi za luč evangelija. »Odprite svoja srca in objemite gobavce našega časa. Ko se boste zavedeli usmiljenja, ki vam ga je dal Gospod, bodite do njih usmiljeni, kakor je bil vaš oče sv. Frančišek.«

Ob koncu je papež spregovoril še o tretjem načinu, kako se živi frančiškova majhnost, to je v srečanju s stvarstvom. Za svetnika iz Assisija je bilo stvarstvo kakor čudovita knjiga, po kateri nam Bog govori in nam posreduje nekaj od svoje lepote. Stvarstvo je kakor sestra, s katero delimo življenje, in je kakor lepa mati, ki nas sprejema v svoj objem. Danes se »sestra in mati« upira, ker se čuti trpinčena. »Ob globalnem uničevanju okolja vam prosim,« je dejal papež, »da vstopite v dialog s celotnim stvarstvom, mu daste svoj glas in slavite Stvarnika ter kakor sv. Frančišek zanj na poseben način skrbite, s tem da premagujete ekonomsko preračunljivost in iracionalni romanticizem. Sodelujte v različnih pobudah o skrbi za skupni dom in se vedno spomnite tesnega odnosa, ki obstaja med revnimi in šibkostjo planeta, med ekonomijo, razvojem, skrbjo za stvarstvo in možnostmi za revne.«

Srečati Boga, človeka in naravo je torej naš izziv v teh poletnih dneh, ki so pred nami. Želim vam poguma. Prepričan sem, da se boste vrnili v vsakodnevno življenje srečni in boste lahko s ponižnostjo živeli in opravljali številna opravila, ki so vam naložena.

Mir in dobro!

p. Milan Kos
prov. minister

IZ PROVINCIALATA

XXI. seja prov. definitorija

XXI. redna seja provincialnega definitorija je bila 26. aprila 2024 v minoritskem samostanu sv. Vida na Vidmu pri Ptujju

1. Uvodno molitev je pripravil p. Ernest Benko.
2. Sprejet in potrjen je bil zapisnik XX. redne seje prov. definitorija.
3. Srečali smo se z brati minoritskega samostana sv. Vida. Predstavili so nam bratsko življenje in apostolat, ki ga opravljajo v treh župnijah in v domu duhovnih vaj. Bratje se posvečajo predvsem župnijski pastoralni. Pred kratkim se je iz njihovega bratstva na Ptuj preselil p. Tarzicij Kolenko. P. Klemen Slapšak po zdravstvenih težavah, ki jih je imel s srcem, počasi okreva in se ponovno vključuje v pastoralno delo. Prov. minister p. Milan Kos se je bratom zahvalil za njihovo delo in jih spodbudil k doslednemu in zavzetemu bratskemu življenju.
4. Na kratko smo spregovorili o bratskem življenju in apostolatu po samostanih v naši provinci.
5. Pastoralni dan province bo 15. maja 2024 na Ptujski Gori. Predavatelj bo g. Boštjan Hari. Tema: Rane današnjega časa – kako jih lahko pomagamo lajšati in zdraviti Frančiškovi bratje?
6. Prov. ekonom p. Matei Senteš je podal redno ekonomsko poročilo za obdobje od 1. januarja do 31. marca 2024.
7. Župniji Olimje smo odobrili obnovo zakristije v župnijski cerkvi po navodilih spomeniškega varstva in minoritske gradbene komisije.
8. Minoritskemu samostanu Matere Božje smo odobrili finančno pomoč za postavitve dvigala v samostanu.

9. Nadškofu p. Martinu Kmetcu smo odobrili finančno pomoč za obnovo cerkve sv. Polikarpa v Izmirju.

10. Razno:
- Ga. Betko Praprotnik bomo razglasili za častno članico slovenske minoritske province.

XXII. seja prov. definitorija

XXII. redna seja provincialnega definitorija je bila 28. maja 2024 v minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptujju

1. Uvodno molitev je pripravil p. Matei Senteš.
2. Sprejet in potrjen je bil zapisnik XXI. redne seje prov. definitorija.
3. Srečali smo se z brati minoritskega samostana sv. Petra in Pavla na Ptujju. V zadnjem času se je v samostan preselil p. Tarzicij Kolenko. Za starejše in bolne brate v veliki meri skrbi p. Janko Gašparič. Gvardijan p. Milan Kos je predstavil bratsko življenje, ki je glede na število bratov zelo raznovrstno in zahteva veliko usklajevanja.
4. Osrednja točka tokratnega srečanja definitorija je bila refleksija redovnega življenja v slovenski minoritski provinci in konkretni predlogi za njegovo poživitev.
5. Bratski dan province bo 5. junija 2024 v Olimpiju.
6. Minoritskemu samostanu sv. Vida smo odobrili finančno pomoč za obnovo samostanskih prostorov.

P. Matei Senteš,
tajnik province

IZ NAŠEGA REDA

LETNO SREČANJE SREDNJEVROPSKE FEDERACIJE (CEF)

Tokrat je potekalo od 2. do 6. aprila 2024 na Dunaju.

Udeleženci:

- p. Igor Salmič, generalni asistent CEF-a,
- p. Milan Kos, provincialni minister Slovenije, predsednik,
- p. Miljenko Hontić, provincialni minister Hrvaške, podpredsednik,
- p. Andreas Murk, provincialni minister Nemčije, tajnik,
- p. Bernhard Lang, provincialni kustos Avstrije in Švice,
- p. Michiel van Kooten, zastopnik prov. delegata Nizozemske,
- p. Wiesław Chabros, zastopnik prov. delegata varšavske province v Nemčiji,
- br. Krzysztof Robak, prov. delegat gdanske province v Nemčiji,
- br. Stanisław Śliwiński, prov. delegat krakovske province v Nemčiji,
- br. Vasile Dior, prov. delegat romunske province v Nemčiji.

Po uvodnem pozdravu predsednika in molitvi je sledila seznanitev z zapisnikom zadnjega letnega srečanja CEF-a. Zapisnik je bil sprejet.

Informacije iz jurisdikcij

Sledila so poročila iz posameznih jurisdikcij, v katerih so bili predstavljeni statistika, pozitivni in negativni vidiki redovnega življenja ter poslanstvo, ki ga opravljajo bratje.

Informacije iz generalne kurije

Gen. asistent CEF-a p. Igor Salmič je podal informacije iz generalne kurije ter nas seznanil s pripravami na generalni kapitelj. Izdelana je tudi že časovnica vseh priprav. Generalni kapitelj bomo obhajali od 1. do 21. junija 2025 v Seraphicumu v Rimu. Volitve generalnega ministra bodo v Assisiju, v Sacru Conventu 7. junija.

Priprava na generalni kapitelj

Osrednja tema letošnjega srečanja je bila vsebina poročila, ki ga pripravimo v jurisdikcijah za redni generalni kapitelj. Dvanajst točk vključuje poročilo o identiteti karizme; o začetni in permanentni formaciji; o pozitivnih in negativnih vidikih redovnega življenja; o poslanstvu, ki ga opravljajo bratje; o pastoralnem delu za nove duhovne poklice; o naši preroškosti v današnjem času; o sodelovanju z laiki ter misijonskem poslanstvu; o personalni in ekonomski solidarnosti; o sodelovanju med jurisdikcijami in z generalno kurijo ...

Razno

Naslednje srečanje CEF-a bo od 22. do 25. aprila 2025 v Nemčiji.

V letu 2026 se predvidevajo srečanja v Skandinaviji (Danska ali Švedska).

Kakor je navada, je istočasno potekalo srečanja ponovincev naše federacije. Glede na to, da so ponovinci samo iz hrvaške province, so bili tokrat prisotni tudi štirje (Uzbekistan, Indija, Tanzanija in Burkina Faso), ki študirajo v Seraphicumu.

Bratje na Dunaju so nas gostoljubno gostili in nam pripravili lep bratski dan. Omočili so nam ogled nacionalne knjižnice, nekdanjega rudnika Seegrotte in obisk cistercijanskega samostana Heiligenkreuz.

p. Milan Kos

KONFERENCA GENERALNIH MINISTROV PRVEGA FRANČIŠKOVEGA REDA IN TOR-a

Bratom prvega Frančiškovega reda
in tretjega samostanskega reda

Štev.: 05/2024

Rim, 19. marec 2024

Na praznik sv. Jožefa,
zaročenca blažene Device Marije

Duhovna asistenca OFS-a in Frame

Dragi bratje
prvega Frančiškovega reda in Frančiškovega svetnega reda,

Gospod naj vam podari mir!

Frančiškovski jubileji, ki jih obhajamo, vabijo vso Frančiškovo družino k veselju, da pričuje za našo karizmo s konkretnimi dogodki, ki so javno objavljeni, in s pobudami, ki postanejo priložnosti, da poudarimo pomembnost frančiškove karizme, kjerkoli smo navzoči.

Posebej pomemben element, ki je lahko znamenje v Cerkvi in družbi, je sinergija med laiki in redovniki.¹ V frančiškovskem kontekstu je to bogastvo dano z ustvarjalnostjo (ki je navdihnjena od Duha) svetega Frančiška samega, ki ni dal življenja le redu manjših bratov ter nato še spodbudil reda ubogih sester, ampak je »iznašel« tudi red spokornih bratov in sester. Po dolgem zgodovinskem potovanju, ki je bilo hkrati bogato in kompleksno, polno duhovnih in institucionalnih odnosov med laičnimi frančiškovi ter redovniki, danes bratje prvega Frančiškovega

1 Na različne načine in v različnih oblikah, vendar v življenjskem občestvu med seboj, nameravajo ponavzočevati karizmo skupnega serafskega Očeta v življenju in poslanstvu Cerkve (Vodilo OFS, 1).

reda in tretjega samostanskega reda čutimo, da nas je Cerkev poklicala, da bratstvom Frančiškovega svetnega reda nudimo pastoralno skrb in duhovno pomoč, »ker pripadamo isti duhovni družini« (Konstitucije OFS 1,4).

Duhovna pomoč, ki je nepogrešljiva bratom in sestram OFS-a in Frame, je torej del naše frančiškove poklicanosti. Verjamemo, da je obhajanje velikega frančiškovega jubileja lahko tudi dobra priložnost, da se spomnimo obveznosti, ki naše redove vežejo z OFS-om preko poslanstva, ki jim ga je zaupala Cerkev, in sicer, da podpirajo in spremljajo te naše brate in sestre. Veseli nas, da v mnogih državah bratje posvečajo resnično pozornost svetnim frančiškovecem; v nekaterih predelih pa opazimo tudi določeno nezainteresiranost ali brezbriznost.

Frančiškove obletnice, ki nas spodbujajo, da energično uresničujemo svojo karizmo, so prava priložnost, da vzbudimo nov zagon za duhovno in pastoralno pomoč Frančiškovega svetnemu redu in Frami ter ponovno ovrednotimo odnos med vsemi člani Frančiškove družine. To je torej povabilo vam, bratom prvega reda in TOR-a, da obnovite nepogrešljivo in dragoceno služenje z duhovno in pastoralno pomočjo, ki nam jo je zaupala Cerkev, in jo sprejmete s sinovsko poslušnostjo, kot o tem dobro govorijo Konstitucije vsake družine.²

Čeprav se zavedamo, da so razlogi, ki lahko povzročijo utrujenost ali nerazpoložljivost z naše strani glede duhovne pomoči, številni in včasih celo utemeljeni, bi radi spomnili, kako pomembno je premagati vsako individualistično držo, ki nas zapira in nas prikrajša za bogastvo, ki izhaja iz odnosa s frančiškovo družino na splošno.

Radi bi spomnili, da gre »oživitev svetnih bratstev z roko v roki na naši poti«,³ še posebej v tem

2 Prim. Konstitucije: OFM 60–63; OFM-Cap. 102,1–6; OFM-Conv. 75, 1; 106, 2–3; TOR 157–160.

3 Fra Pasquale Rywalski OFM-Cap, generalni minister, *Pismo provincialnim ministrom in vsem bratom reda, Rim, 1978, 1.*

posebnem zgodovinskem trenutku, v katerem si tudi Cerkev prizadeva hoditi skupaj kot »Cerkev v izhodu«.

Pogled na naše redove nas pripelje do ugotovitve, da na nekaterih področjih primanjkuje bratov, ki bi lahko prevzeli vlogo asistenta, v drugih bratje nimajo izobrazbe in interesa, da bi to storili, včasih pa tudi tisti, ki so prevzeli službo asistenta na narodni ravni, ne sodelujejo z asistenti drugih obedienc, da bi ustanovili konferenco narodnih duhovnih asistentov, s čimer zanemarjajo enotnost OFS-a in Frame. V zvezi s tem želimo spomniti, kaj so naši predhodniki pisali provincialnim ministrom in kustosom leta 2009:

»Argument, ki se nam zdi enako pomemben, je kolegialnost službe duhovnih asistentov bratstvom OFS-a in Frame na višjih ravneh od krajevnih bratstev. Ta značilnost nam bratom ponuja predvsem dragoceno priložnost, da med seboj sodelujemo na področju pomoči, in hkrati postane konkretno znamenje bratske naklonjenosti, ki jo imata prvi red in TOR do OFS-a in Frame.«⁴

Usposabljanje asistentov na vseh ravneh predstavlja izziv, na katerega smo poklicani dati konkretne in daljnovidne odgovore ter se naučiti sodelovati med našimi redovi. Kjer ni bratov, da bi duhovno pomagali našim bratom in sestram OFS-a in Frame, višji predstojniki, kot je navedeno v čl. 89,4 Generalnih konstitucij OFS-a, lahko »zaupajo službo duhovnega asistenta:

- a. redovnikom in redovnicam, ki pripadajo drugim frančiškovskim ustanovam;
- b. škofijskim duhovnikom ali drugim osebam, ki so posebej usposobljene za to službo in pripadajo OFS-u;
- c. drugim škofijskim duhovnikom ali nefrančiškovskim redovnikom.«

⁴ Pisma o predstavitvi statotov za duhovno in pastoralno asistenco Frančiškovega svetnemu redu generalnih ministrov prvega Frančiškovega reda in TOR-a provincialnim ministrom in kustosom, Rim 2009.

Da bi bila formacija učinkovita, mora vključevati ne le redovnike, temveč tudi laike, da bi na konkreten in sodoben način poglobili odnos med stranema, zavedajoč se, da je mogoče samo v medsebojnem poznavanju in spoštovanju identitete ter specifičnosti naših različnih poklicev, vendar z istimi koreninami, graditi pota rasti za nas in za Cerkev.

Kar zadeva avtonomijo, omenjeno v Priročniku za asistente (II. poglavje, 6.2 in 6.3), jo morajo asistenti skrbno spoštovati, da bi lahko pospeševali medsebojno življenjsko občestvo in bratsko harmonijo.

Za rodovitno duhovno pomoč je treba imeti v mislih našo skupno poklicanost, poslanstvo in karizmo. Če izhajamo iz te trditve, v kateri je ponovno potrjen odnos »vzajemnega življenjskega občestva«, razumemo, da služba pomoči OFS-u in Frami zahteva »bratski odnos med člani Frančiškove družine in hkrati od bratov zahteva, da poznajo, ljubijo in pomagajo OFS-u in Frami«, da bi lahko v polnosti živeli svojo poklicanost. V zavesti življenja tega odnosa lahko bratje bolje izkusijo, da »so poklicani, da združijo svoja duhovna in apostolska prizadevanja z drugimi redovniškimi vejami frančiškove družine ter z OFS-om in Framo«.⁵

Ta leta praznovanj nam lahko pomagajo poglobiti poznavanje frančiškove karizme in hkrati v nas porodijo globoko željo po krepitvi vezi edinosti in občutka pripadnosti isti veliki družini. Gre za negovanje odnosov, da bi povečali željo po delitvi iste duhovnosti, da bi hodili za Kristusom in ga posnemali po stopinjah Frančiška Asiškega, našega serafskega Očeta.

Poklicani, da služimo Cerkvi, ne glejmo samo na svoj red, ampak premislimo o širini naše frančiškove poklicanosti z enakim navdušenjem, kot je bilo pri Ubožcu, ki je, potem ko je slišal evangelij o poslanstvu učencev, vzkliknil: »To je tisto, kar

⁵ Glej Priročnik za asistenco OFS-u in Frami, poglavje III, št. 1.5 in 1.6.

hočem, to je tisto, kar želim storiti ...» Francišek je skrbel za Cerkev in družbo ter povsod oznanjal evangelijski miru. To lahko učinkovito storimo, če so naši glasovi združeni, ob upoštevanju iste intuicije življenja, ki je osnova Potrjenega vodila, katerega VIII. stoletnico njegove potrditve smo pravkar praznovali, pa tudi na podlagi Pravila TOR-a in OFS-a.

Medtem ko se vam zahvaljujemo za obnovljeno prizadevanje, ki ga postavljate v služenje bratom in sestram OFS-a in Frame, vas pozdravljamo in vam želimo mir in dobro!

Bratski pozdrav.

fra Massimo Fusarelli, OFM,
generalni minister

fra Carlos Alberto Trovarelli, OFMConv,
generalni minister

fra Roberto Genuin, OFMCap,
generalni minister

fra Amando Trujillo Cano, TOR,
generalni minister

MOLITEV MED HOJO

»Naj se bratje spominjajo, da so ubogi in romarji na tem svetu ...« [1]

Že kot otrok sem imel izkušnjo romanja v različna svetišča na Poljskem. Takrat nisem razumel popolnoma nič o potovanjih, na katera so me peljali starši. Po teh potovanjih sem običajno zbolel, saj smo spali kjerkoli in jedli karkoli. Kot otrok se spominjam prenatrpanih trgov in cerkva. Sredi vsega tega sem se nekje izgubil, ne da bi razumel namen vsega tega. Tudi kot mlad redovnik sem se

čudil romarjem, ki so hodili na romanja v svetišča in si med postanki zdravili žulje na nogah. Dolgo časa mi je bila ta vrsta pobožnosti tuja. Zato se želim osredotočiti na frančiškovo identiteto romarja. Zakaj? Ker danes z večjo zavestjo doživljam blagoslove, povezane z romanjem. Tudi sam sem prehodil dolgo pot pri razmišljanju o tej temi.

Romanje je praksa, ki jo najdemo v številnih svetovnih religijah. Je pomemben element verskega čaščenja. Opredeljeno je kot molitev med hojo. Sveto pismo ga opisuje kot potovanje vernika na kraj, ki je posvečen s posebno Božjo navzočnostjo. Romanje doživljamo kot dejanje iskanja Boga in želje po združitvi z njim. Zato se je treba nanj ustrezno pripraviti. To storimo s prečiščevanjem srca: usmerimo misli in želje k Bogu, se odvrnemo od zla in greha ter se prenehamo pretirano ukvarjati z aktualnimi zadevami. To počnemo zaradi čaščenja ali pokore. Namen romanja je pogovor z Bogom, spremljajo pa ga miloščina za revne, daritev Gospodu in dar za vzdrževanje svetega kraja. Nekateri se romanja udeležujejo zaradi tradicije. V slednjem primeru je romanje formalno dejanje in običajno ne spremeni ničesar v duhovnem življenju romarja, kar stigmatizirajo preroki (Iz 1,10–20). V zgodbi o svetopisemskih romarjih vidimo, da ko Bog izbere človeka, mu da poklic in romanje postane zanj samoumevno. V odgovor Gospodu mora poklicani stopiti na pot in zapustiti svojo stvarnost. V Božjem načrtu je cilj romanja pomemben, saj določa smer potovanja. Toda doseči ga je le nekakšna češnja na torti, saj je najpomembnejši odnos z Bogom. Ta se pravzaprav razvija med romanjem. Nikoli ni prepozno zapustiti to, kar je udobno, organizirano in na kar smo že navajeni. Na duhovnem potovanju se rodi zaveza z Bogom, ki postane proces nenehnega podarjanja samega sebe Bogu. Sveto pismo prikazuje različne dogodke in naravo romanj, ki so jih opravili Marija, Jožef, Jezus in tudi apostoli. Gospodovo zadnje romanje v Jeruzalem je bilo okronano z njegovim trpljenjem, smrtjo in vstajenjem. S tem se njegovi učenci niso osredotočili na kraj na zemlji, ampak

na njegovo osebo: novi tempelj. On je za učence novo svetišče. Posledično tisti, ki sprejmejo Jezusa za svojega Gospoda, doživljajo življenje kot romanje, izhod, ki ga vodi Gospod in ki vodi k njemu. Apostoli skupaj z Jezusom doživljajo napore in radosti tega romanja. Po vstajenju in prejemu Svetega Duha se je rodil še en romarski cilj: poslanstvo in oznanjevanje vesele novice. [2]

Vsakdanje življenje Jezusovega učenca razumemo kot duhovno potovanje, ki vodi k njemu in k njemu pripelje tudi druge. Zunanje romanje spominja na krščansko pobožnost in jo oživlja: prakticiranje askeze, opravljanje pokore za človeške slabosti, posvečanje goreči molitvi, prenova duha, ki nas spominja na nenehno potrebo po romanju z močjo Svetega Duha, ki sledi Jezusu k Očetu. [3] To je postala izkušnja svetega Frančiška Asiškega. Romanje je bilo pomembna praksa evangeljskega ideala, ki ga je živel. Verjetno je že pred spreobrnjenjem med svojimi trgovskimi potovanji poznal nekaj romarskih poti. Tudi sam je poromal v Rim, kjer se je odločil izkusiti življenje beračev. Po spreobrnjenju se je selil iz ene obnovljene cerkve v drugo, iz ene kočice v drugo ... Ko se je število bratov, ki so mu želeli slediti, povečalo, je šel k rimskemu škofu, da bi prepoznal poklicanost svoje majhne skupnosti. V nadaljevanju njegove življenjske zgodbe vidimo, da je odšel na romanje v različne kraje: na grob svetih apostolov v Rim, v Sveto deželo in verjetno tudi na grob svetega Jakoba ... Tja gre, da bi zase in za svoje brate izprosil nekaj posebnih milosti. Te poti mu omogočajo, da s prakso revščine izkusi blagoslove in varstvo Najvišjega; so priložnost, da se spremeni. So priložnosti za srečanje z ljudmi in njihovo evangelizacijo. S prijaznostjo in mirom oznanja to, kar sam doživlja med svojim romanjem: potrebo po pokori in spreobrnjenju. Vodi ga lastna romarska izkušnja, zato pri papežu pridobi milost odpustka za tiste, ki se odpravijo na romanje v Porcijunkulo. Prepričan je, da bi morala biti milost Cerkev, povezana z romanji, resnično dostopna vsem.

Frančiškovi bratje živijo romarski način življenja po vzoru našega ustanovitelja. To se izraža v stalni misijonarski naravnosti, da bi šli v svet in oznanjali evangelij. Ko so bratje odhajali v svet, so morali opravljati pokoro – se spreobrniti. Njihovo odhajanje je moralo biti brez vsakršne želje po prevladi in ukazovanju. Bratje so morali biti mirni, skromni, neprepirljivi, vljudni, zadovoljni in sposobni sprejeti različno hrano in življenjske pogoje, ki so jim bili ponujeni: niso se smeli pritoževati, če niso imeli jutranje kave, svojega najljubšega jogurta pri zajtrku ali tople vode pri prhanju ... Njihovo romanje je moralo prinašati mir in biti živeto v Cerкви, v bratstvu z vsem stvarstvom. Njihovo življenje naj bi bilo v celoti zaupano Božji previdnosti. Potujoče življenje bratov je imelo torej teološki pomen, saj jih je učilo gledati na stvarnost tega sveta kot na prehod k nebeški stvarnosti.

V zgodnji frančiškovski skupnosti je bila možnost kakršnekoli prisvojitve ali naselitve izključena. Tudi če so bratje za nekaj časa ostali v puščavi, je bil njihov namen vrnitev med ljudi. Namen romanja je bil evangelizirati sebe in svet. Na svojem prvem potovanju so se bratje odpravili med kristjane. Namen je bil pomagati ljudem poglobiti odnos z Bogom in Cerkvijo. Ko so bratje minoriti odšli k muslimanom in nevernikom, je bilo romanje strogo misijonarske narave. Način bivanja bratov je moral biti predvsem evangeljski: prinašati Gospoda v ozračju miru in bratstva. To je težak del romanja: povezati ga z lastnim življenjem, tako da je samo po sebi oznanjevanje dobre novice. Za mnoge brate je bilo in je težko biti pričevalec Božje resničnosti med ljudmi, ne da bi se lotili kakšne pastoralne, dobrodne ali kulturne dejavnosti. Včasih že samo dejstvo, da smo znamenje za druge, doživljamo kot izgubo časa. Frančišek je uvidel, da je na tem bratskem romanju neizogibno ustanavljati samostane in graditi cerkve. Njegova želja je bila, da bi bilo vse to preprosto in revno, da bi bili bratje vedno kot tujci in romarji (Regola bollata VI, 2–3 FF 90; Testament 24 FF 122). Frančišek

se je bal stabilnega življenjskega sloga; v njem je med drugim videl grožnjo duhu revščine. Vedel je, da je osredotočanje na različne oblike prisvajanja: papeška dovoljenja, privilegije, gospodarsko stabilnost itd., v nasprotju z revščino. Pomanjkanje revščine spodkopava dinamiko življenja – potovanja, ki temelji na lastnem delu in Gospodovi mizi, tj. na miloščini, ki jo je treba sprejeti in dati. Sčasoma je za skupnost postala težava, da so bili bratje preveč svobodni, da bi šli na romanje. Zdi se, da so predstojniki v več kot enem primeru izgubili izpred oči, koga in kam vodi svoboden frančiškovski duh. Potovanje je veljalo za eno najbolj uničujočih stvari za skupnost. Odhod na romanje brez dovoljenja je bil strogo prepovedan. [4]

Pomembno se je zavedati, da je treba pri odhodu na pot razločiti samo pot in njen namen. To velja za romanje v njegovi notranji razsežnosti, ki zadeva našo poklicanost, kot v njegovi zunanji razsežnosti, ki je povezana s premikanjem v različne kraje. Tako v prvi kot v drugi razsežnosti romanje ni turizem ali potepanje. Razločevanje pomeni poslušati, kaj hoče Gospod, kaj in kje naj počnemo ter čemu naj se izogibamo ... Pri frančiškovskem romanju imamo določen slog: poslušati, kaj pravi Cerkev, sprejeti glas skupnosti (Konstitucije, Statute ...), poslušati Gospoda v svojem srcu in ga deliti z ustreznimi ljudmi, sprejeti, kar odloči predstojnik (pogosto mora sprejeti odločitev, a mora tudi poslušati). Vsakdo na tej poti lahko dela napačno, vendar ne, če smo poslušni. [5]

Če gledamo na svoje življenje z vidika trendov, je vsak od nas neke vrste »homo viator«. Romanje je tako rekoč zapisano v DNK naše človeške identitete. Odpraviti se na potovanje je povezano z zakonitostmi človeškega razvoja: tisti, ki ne poletijo iz gnezda, ne dozori. Nekateri ljudje imajo več navdušenja, radovednosti ali morda celo tesnobe, da težko dolgo ostanejo na eni strani. Potrebujejo nove dražljaje, saj se z vztrajanjem v eni hiši hitro naveličajo in razočarajo. To se odraža v njihovi želji po selitvi iz ene skupnosti v drugo. Drugi imajo na-

sprotno težnjo: kamin in topli copati. Nanje bolj vplivajo spremembe kraja in se zlahka navežejo na svoj dom, ljudi in delo. Obstajajo tudi tisti na sredini, ki znajo uživati v toplini kamina in pogumno prenašati neprijetnosti potovanja. Katera so moja nagnjenja? Nobeno od njih ni slabo ali dobro. Če jih poznamo, se lažje zavedamo skušnjav, ki nas nenehno spremljajo. Del naše krščanske in verske formacije je romanje. Zato moramo imeti Svetega Duha z njegovim svetim delovanjem (Regola bollata X, 8 FF 104) in hoditi po božjih poteh. V romanju ni nič potepuškega, ampak je pot duhovne rasti. V vseh situacijah je treba vprašati Gospoda: Kaj naj storim? Mislim namreč, da si posamezno in kot skupnost želimo biti na poti.

p. Piotr Stanisławczyk,
generalni delegat za formacijo

[1] Manjši bratje konventualci, Konstitucije, Rim 2019, čl. 16 § 1.

[2] Prim. Słownik teologii biblijnej, red. X. Leon-Dufour, Poznań 1994, s. 660–662.

[3] Prim. Katechizm Kościoła Katolickiego, Poznań 1994, št. 1198, 2691.

[4] Prim. Łázaro Iriarte OFMCap, Pielgrzym, v: Leksykon duchowości franciszkańskiej, ur. E. Kumka OFMConv, Krakov, Varšava 2016, s. 1227–1238.

[5] Prim. Maksimilijan Marija Kolbe, Pisma, t. I., Niepokalanów 2018, s. 60.

8. april 2024

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti!

Meditacija o umiranju

Frančiškova formacija – navdihi (20. del)

»Pravi način, kako se pripraviti na smrt z Gospodom Jezusom, je, da z njim živimo napore, krivice in ponižanja, ki jih vedno prinaša življenje.«²

Pred nekaj leti sta me moja znanca prosila, naj vodim pogreb njunega očeta. Družina je živela v sodobnem mestu in – lahko bi rekli – sledila sodobnim navadam in miselnosti velike aglomeracije. Vnuki niso bili povabljeni na pogrebno slovesnost svojega dedka. Starša sta pojasnila, da so otroci ostali doma in se jim bodo pridružili pozneje, ker so še premajhni, da bi se udeležili pogreba. Na ta način so mlade člane družine zaščitili pred morebitnimi psihološkimi travmami. Po obredu smo se vsi skupaj zbrali na kosilu v restavraciji. Najstnikov pogovori odraslih niso zanimali in so se strastno ukvarjali z različnimi

spletnimi igrami na svojih mobilnih telefonih. Iz radovednosti sem se ozrl naokoli, da bi videl, katera vrsta zabave najbolj navdušuje današnje najstnike. No, to so bile vojne igre, v katerih je bilo veliko mrtvih.

Morda je tako tudi v naših življenjih, da ne želimo vedno razmišljati o svoji smrti. Medtem pa se z vsakim trenutkom bližamo srečanju z njo. Od tod potreba po meditaciji o lastni smrti (prim. KKC 1014), da bi bili pripravljene ne le na srečanje z njo, ampak tudi na vstop v končni prostor hvale in kontemplacije Boga.³

Vsak od nas bo deležen smrti. Misel nanjo utešnjuje tiste, ki so navezani na življenjske dobrine, ki si jih želijo in jih lahko le uživajo. Včasih se v težkih čustvenih situacijah ali bolezni zdi, da je vizija smrti tolažba za tiste, ki jih utešnjuje vsakdanje življenje. Življenje, ki je običajno predmet velikega poželenja, doživljajo kot nekaj zelo minljivega in krhkega. Človek, ki je prah, se vrne v prah (prim. 1 Mz 3,19). To doživljamo, ko umrejo naši bližnji, ko slišimo o ljudeh, ki umirajo v terorističnih napadih, vojnah ali naravnih nesrečah. Pričakujemo pa, da bomo svoje življenje živeli na naraven način in ga končali s počasi razvijajočo se boleznijo ali postopnim procesom starosti. Ne glede na svojo starost in zdravstveno stanje pa moramo biti razpoloženi, da sprejmemo sestro smrt, ko nas nepričakovano obišče in se nas dotakne s svojim poljubom.

V Svetem pismu smrt ni predstavljena le kot faza, povezana s koncem življenja, ampak tudi kot oseba. Zaznati jo je mogoče v vseh boleznih in različnih nevarnostih. Njena navzočnost močno bremeni človeka, ki z njo lahko sklene zavezo, ko zavrne Boga. Takrat doživi konec svojega življenja kot vstop v drugo smrt. Večno prekletstvo in pekel postaneta sad zlega in brezbožnega

življenja. To pa je neločljivo povezano z vztrajanjem v grehu in sodelovanjem s satanom (prim. Mdr 1,13; 2,24; Raz 20,13–15; Raz 13). Človek ima izbiro: lahko se odloči za življenje z Bogom, ko sprejme držo spreobrnjenja. Vernik ceni večno življenje bolj kot zemeljsko in je pripravljen dati svoje življenje za Boga. Od trenutka vstajenja se odnos med človekom in smrtjo spremeni. Jezusov učenec se čuti poklicanega, da vsako smrt živi v kontekstu Gospodove smrti. Izkusi, da zapovedi in zakon dajejo moč spoznati greh, ne dajejo pa moči živeti brez greha. Kristjan se zaveda, da za to potrebuje milost. Prejme jo pri krstu, prosi zanjo v molitvi in jo uresničuje v askezi. V svojem življenju se nauči umreti grehu tako, da umiri poželenja, ki ga vodijo h grehu.⁴

Veličastne slike svetega Frančiška z lobanjo ne predstavljajo nujno resnice o odnosu svetnika iz Assisija do sestre smrti. Njegovo videnje smrti ima korenine v Svetem pismu. Poverello vabi ljudi, naj se kljub skrbem in težavam vedno spominjajo Gospoda in njegovih zapovedi. Na vsak način jih želi spodbuditi k spreobrnjenju in hvaljenju Najvišjega. Spomni nas, da bo človek v trenutku smrti izgubil vse bogastvo, moč in znanje, za katere je mislil, da jih ima, pa tudi svoje telo, ki ga bodo pojedli črvi (prim. 2 Lf 83,85). Prava pot je, da človek dela pokoro, saj bo kmalu umrl. Delati mora dobro in se izogibati zlu. Opominja nas, da so naše imetje vrline in grehi (prim. Rnb 17,7) in da nas osvobajajo ljubezen, ponižnost in miloščina (prim. 2 Lf 30–31). Po Frančiškovih besedah moramo pri premišljevanju o koncu svojega življenja ostati blizu Križanega. Od Vzvišenega Gospoda se učimo, kako podariti svoje življenje. Vidimo, da gre Frančišek kljub trpljenju in boleznim v smrt z veseljem, veliko svobodo, blagoslovom bratov ter s hvalnico Gospodu in pesmijo (prim. 2 Cel 214–217). Iz svetnikovega življenjepisa izvemo, da je po-

gosto premišljeval o smrti. Po drugi strani pa je dve leti pred smrtjo začel vsak dan premišljevali o koncu svojega življenja (prim. 1 Cel 109). Domnevamo lahko, da je bil to sad njegove združitve z Jezusom, ki ga je osvobodila negotovosti in strahu, povezanih s koncem življenja, ter mu prinesla veselje. Svojo smrt praznuje, kot da bi bila liturgija, s katero se mora upodobiti po Kristusu. Drama zanj ni toliko smrt kot ločitev od Gospoda. Srečanje s sestro smrtjo tako doživlja kot osebno pasho, transitus, med katerim se bo rodil za novo življenje.⁵

Čeprav je naše zemeljsko življenje nedvomno pomembno in dragoceno ter ga moramo negovati, se je dobro zavedati, da ni najvišja vrednota. Ko to pozabimo, gredo poudarki v povsem drugo smer. Česa človek ne bi storil, da bi živel vsaj nekaj dni dlje? Včasih gre to na račun odnosa z Bogom in ljudmi; verjetno smo se o tem prepričali tudi sami, pa čeprav samo med pandemijo ... Tako kot življenje je tudi smrt za nas priložnost, ki je ne smemo zapraviti. Učimo se je v življenjski praksi, podobno kot jezika: poslušamo, kako se govori, in vidimo, kako se ljudje odzivajo na zvok izgovorjenih besed.⁶

Tudi mi se lahko pripravimo na svoj tranzit, tako da poslušamo, kaj nam križani in tisti, ki so mu sledili, sporočajo s svojo smrtjo. Na ta način se naučimo, kaj bi sami radi povedali drugim v zadnjih trenutkih svojega življenja. Naša smrt mora imeti smisel skozi življenje, ki smo ga vodili. Zato mora biti naša priprava na odhod obdobje, povezano z globokim razmislekom in duhovnim delom. To je individualni proces in bo verjetno v vsakem primeru drugačen. Kljub temu je treba upoštevati nekatere stvari, pri čemer se zavedamo, da spodnji seznam ni popoln:

1. Ne pozabite na molitev, spominjanje in sprejemanje skorajšnjega odhoda.

2. Skrbite za poglobljeno zakramentalno življenje: spoved, evharistijo in maziljenje bolnikov.
3. Ne zanemarite duha pokore in sprave. To vam bo pomagalo, da boste pred smrtjo očistili svoje srce ter doživeli mir in harmonijo z Bogom in bližnjim.
4. Zaupajte v Božjo ljubezen in usmiljenje.
5. Ljubite druge in bodite sami usmiljeni. Prosite Gospoda za mirnost in blagoslov. Izogibajte se grenkobi, pesimizmu in pritožbam.
6. Ne pozabite na svojo skupnost in na tiste, ki so vam blizu. Bratska skupnost, fizična in duhovna prisotnost bratov in prijateljev so neprecenljiva podpora pri pripravi na smrt. Deljenje svojih občutkov in misli z drugimi je lahko zelo pomembno zanje in za vas.
7. Poskrbite za preventivo, povezano z zdravjem: pri tem pomagajo telesna in duševna dejavnost, redni pregledi in ustrezna terapevtska oskrba.
8. Poskrbite, da bodo vse vaše zadeve urejene, da ne boste pustili kopice nedorečenih zadev. Drugim pustite nekaj, kar je neke vrste posebno duhovno darilo – oporoča.

Nekoč, po pogrebu zelo mlade deklice, ki je utonila v jezeru, me je nekdo iz njene družine vprašal: Kako je mogoče, da je Bog dopustil, da se je to zgodilo, čeprav je bila pobožna molivka? Pa vendar molimo v prošnji: Od nenadne in nepričakovane smrti, reši nas, Gospod. Še danes ne poznam odgovora na ta vprašanja: Zakaj umre nedolžen otrok? Zakaj umrejo plemeniti in nedolžni ljudje? To je tisto, kar vernik imenuje skrivnost. Razume jo in doživlja ob križu, na

katerem je edini nedolžni in pravični dal svoje življenje. Po drugi strani pa sem prepričan, da se nenadna smrt zgodi samo takrat, ko človek nanjo ni pripravljen.

p. Piotr Stanisławczyk,
generalni delegat za formacijo

1 Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti, ki ji nihče v življenju ne uide; gorje tistim, ki umrjejo v smrtnem grehu; a blagor njim, ki počivajo v tvoji najsvetejši volji, zakaj druga smrt jim ne bo mogla storiti žalega. Hvalite in povečujte mojega Gospoda in zahvaljujte se mu in služite mu v veliki ponižnosti (Sveti Frančišek Asiški, Sončna pesem FF 263).

2 Red manjših bratov konventualcev, Discepolato francescano, Rim 2022, št. 169, <https://www.ofmconv.net/download/discepolato-francesc-ratio-stud-2022/?wpdmdl=51910&refresh=64a5a6fa64a5e1688577786>, 27. 3. 2024.

3 Prim. sv. Bonaventura, Trzy drogi albo inaczej ogień miłości, št. 7, v: Znanstveni vestnik, Pisma ascetyczno-mistyczne, prevedel in uredil Cecylian Niezgoda OFMConv, Varšava 1984, str. 17.

4 Prim. Pierre Grelot, Śmierć, v: "Śmierć", v: "S: Smier: Słownik teologii biblijnej, uredil Xavier Leon-Dufour, Poznan 1990, str. 940–950.

5 Prim. Andre Menard OFMCap, Śmierć, v: S: Leksykon duchowości franciszkańskiej, uredil Emil Kumka OFMConv, Krakov, Varšava 2016, str. 1896–1904.

6 Prim. Raniero Cantalamessa OFMCap, Siostra śmierć, Krakov 1994, str. 27–28.

IZ NAŠIH SAMOSTANOV

Minoritski samostan sv. Petra in Pavla

Velika noč vabi vsakega kristjana, da se dobro pripravi nanjo. V našem samostanu se je vsak brat potrudil, da bi najprej sam globoko doživel skrivnosti našega odrešenja. Župniki in drugi patri smo bili na razpolago ljudem za spovedovanje in z lepo pripravljenimi obredi pomagali, da bi tudi verniki doživeto obhajali obrede velike noči. Ob tem se mi zdi pomembno ljudi usmerjati k bistvu obhajanja velike noči, to je obhajanje velikonočnega tridnevja z vrhuncem na velikonočno vigilijo, ko že prepevamo velikonočno alelujo.

V našem samostanu in vseh treh župnijah se veliko dogaja, zato se zavedam, da ne bom mogel poročati o vseh dogodkih. Poskusil se bom ustaviti pri pomembnejših.

Na pastoralni ravni je mesec april zaznamovalo najprej jurjevo. Pri tej slovesnosti je zbor sv. Viktorina skupaj s cerkvenima zboroma Magnifikat in Utrinek ter s simfoničnim orkestrom, organistom in solisti pripravil Mozartovo mašo, MISSA in C (KV 259) – »Orgelsolomesse«, pod vodstvom Petra Gojkoška. Drug pomemben dogodek je bila sveta birma. Letos je bila gostiteljica župnija Ptuj – Sv. Jurij. Zakrament svete birme je prejelo 78 otrok. Slovesnost je vodil sam nadškof msgr. Alojzij Cvikl.

V maju, posvečenem šmarnični pobožnosti, smo ob kapelah in v cerkvah brali o Cvetani Priol in Andreju Majcnu. Na Florjanovo nedeljo smo povabili k sveti maši gasilce iz naših društev ter se po maši družili z njimi. V vseh treh župnijah smo imeli prva sveta obhajila za otroke. Na leopoldovo, 12. maja, je potekal 2. Leopoldov turnir v nogo-

metu v Podvincih, ki ga je organiziralo društvo Pax. Bila je kar nekaj gledalcev. Letos je zmagala ekipa občine Ptuj. Z veroukom smo zaključili

konec maja.

Na začetku junija smo imeli tradicionalno telovsko procesijo po mestu Ptuj. Pri procesiji je sodelovala godba MO Ptuj in gasilci naših društev. Udeležba vernikov je bila lepa. Ob zaključku procesije so verniki župnije Ptuj – Sv. Jurij poskrbeli za skromno pogostitev.

Počasčeni smo bili 12. junija, da smo lahko gostili Dies santificationis nadškofije Maribor. Duhovna misel in sveta maša je bila v cerkvi sv. Leopolda Mandiča. Gost srečanja g. Marko Rjavec je poudaril pomen molitve v življenju duhovnika ter vernika. Podčrtal je tri poudarke. Prvi se naslanja na Jakobov boj z Bogom – molitev je borba. Drugi poudarek je vztrajnost. Abraham je vztrajal v molitvi za rešitev Sodome. Imel je namreč interes – tam je živel sorodnik Lot. Elija je hotel pobegniti pred preganjanjem Izabele. Tretji poudarek je nujna sprememba. Ko vztrajaš v molitvi, to nujno prinese spremembo.

V juniju potekajo različna zaključna srečanja skupin v prijetnem druženju.

V samostanu se vedno nekaj dogaja. Bratje skušamo vse dejavnosti tedensko usklajevati, da smo lahko na voljo vsem. Tudi sosednji župniki prosijo na pomoč; z veseljem jim pomagamo bodisi pri

spovedovanju ali vodenju kakšne slovesnosti.

Tudi letos smo gostili vinogradnike, ki so prinesli svoje vino za ocenitev ter slovesno podelitev nagrad v refektoriju našega samostana.

13. aprila je bilo pri nas narodno srečanje OFS. Konec aprila smo en dan gostili naše patre iz Nemčije, ki so si vzeli nekaj dni za oddih. V drugi polovici maja smo tudi letos gostili Dobrote slovenskih kmetij. Posebna gostja je bila predsednica države Nataša Pirc Musar, ki je izrazila željo, da bi obiskala tudi našo knjižnico.

V samostanu je v okviru naše zasebne glasbene šole ali pa s strani kakega drugega organizatorja pripravljen kakšen koncert. Nastopajoči prihajajo tako iz Slovenije kot tudi iz tujine (Avstrija, Nemčija in Kanada). Sredi aprila se je naš samostan povečal. Z Vidma pri Ptujju se je k nam zaradi zdravstvenih težav preselil p. Tarzicij Kolenko. Upamo, da mu bo lažje bivati v našem samostanu. Pravi, da se je navadil in se dobro počuti spet na Ptujju. P. Janko pridno neguje bolne brate, pa čeprav tudi sam ni najbolj krepkega zdravja.

Na belo nedeljo sta se p. Matei Senteš in br. Franc Svetličič udeležila romanja v Medžugorje. V začetku maja sta p. Danilo Holc in p. Matei Senteš vodila dve različni skupini romarjev v Assisi. S p. Danilom se je romanja udeležil tudi br. Franc Svetličič. V začetku junija so se tudi iz našega samostana nekateri naši bratje udeležili permanentne vzgoje za starejše brate v Olimju.

V soboto, 9. junija 2024, je potekal 6. Antonov shod mladih v Zagrebu pod geslom »Kdor daje srce, daje vse«, ki so ga organizirali naši minoritski patri. Letos sta se srečanja prvič udeležila tudi p. Danilo in p. Matei. Vzdušje je bilo enkratno. 11.000 mladih je ves dan, kljub veliki vročini,

vztrajalo ob glasnem in veselem prepevanju Bogu in tudi v tihi molitvi.

Pred nami je petrovo, ko bomo skupaj z zavetnikoma našega samostana obhajali tudi zlato mašo p. Emila Križana.

Zavedam se, da je ostalo še veliko nezapisanega.

Želim vsem, da v teh počitniških dneh, ki so pred nami, najdete čas tudi za sebe in se dobro odpočijete.

Bog naj vas blagoslovi!

p. Matei Senteš

Novice iz Dornave

Velikonočno praznovanje je tudi letos minilo nad vse slovesno. Pri vstajenski procesiji po vasi smo tudi letos imeli pihalno godbo, s tem da so igrali velikonočne pesmi, ne samo poskočne viže kot prejšnja leta. Poleg godbe sodelujejo v procesiji cerkveni pevci in pritrkovalci v zvoniku, nosilci neba in bander. Vse to potem zaključimo v cerkvi, kjer nadaljujemo z vstajensko sveto mašo.

Naša župnija je imela v sredo, 8. 5. 2024, dekanijsko rekolekcijo. Sv. mašo je ob pol desetih v župnijski (minoritski) cerkvi sv. Doroteje vodil p. Benjamin Mlakar. Na kosilo pa smo odšli v ZUDV (Zavod za usposabljanje, delo in varstvo) dr. Marijana Borštnarja v Dornavi, ki po novem sprejema tudi naročene skupine na kosila. Tja

bomo odšli na kosilo tudi ob slovesnosti sv. birme.

V župniji imamo sv. birmo vsako drugo leto. Na ta zakrament so se birmanci pripravljali dve leti. Uporabili smo učbenik Za tvojo duhovno rast. V januarju, marcu in aprilu 2024 smo en dan imeli skupno pripravo za birmance, starše in botre. Na srečanja smo povabili tudi druge vernike. Gostje večera so bili: p. Branko Cestnik, dramski igralec in pisatelj g. Gregor Čušin in ga. dr. Polona Vesel Mušič, ki je doktorirala iz zakramenta sv. birme. Srečanja so bila lepo obiskana. Prostore smo dobili brezplačno v večnamenski občinski dvorani Dornava. Kot je v navadi, smo imeli devetdnevno pripravo na sv. birmo, na katero so prihajali birmanci, starši in botri. Skušnjo pred sv. birmo je opravil naddekan g. Marijan Fesl 21. maja 2024 zvečer

ob 18.30. Po skušnji je sledila sv. maša, pri kateri je naddekan nagovoril birmance, starše in botre in jim naročil, naj tudi po prejemu zakramenta sv. birme še bolj zavzeto živijo svoje krščansko življenje. Birmo smo imeli v soboto, 25. maja 2024, ob 10.00. Birmovalec je bil naš sobrat in nadškof p. dr. Martin Kmetec iz Izmirja v Turčiji. Slovesnost je bila lepa in globoko doživeta.

Teden dni pozneje, 2. junija 2024, smo imeli ob 10.00 še prvo sv. obhajilo. Tudi ta dan je bil lep in od zgoraj blagoslovljen. Pri slovesnosti sv. birme sta sodelovala oba pevski zbora, pri prvem sv. obhajilu pa samo mladinski.

Obisk pri šmarnicah za otroke v mesecu maju 2024 je bil slabši kot prejšnje leto. Največ jih je bilo v župnijski cerkvi (36). V Pacinju in Sp. Velovleku pri kapelah pa tudi ni bilo prevelike gneče.

Verjetno ste že slišali, da naš tretji red (OFS/FSR ali FD) v Dornavi »umira«. Zadnji volilni kapitelj so imeli še pred korono. Do letos so imeli podaljšane službe in dolžnosti. Nikakor ne moremo dobiti novih članov, čeprav si za to močno prizadevamo. Toda kljub temu smo izvedli volitve v soboto, 8. 6. 2024, popoldne ob 17.00. Volilni kapitelj je vodil brat Jože Kozel, član NS, od duhovnih asistentov z višje ravni pa je bil navzoč frančiškan, p. Boris Markež iz Maribora. Izvolili so novo vodstvo. Predsednica je ostala ista, se pravi s. Marija Žuran, podpredsednica je po novem s. Marija Zorko (babica našega župana g. Mateja Zorka), tajnica je s. Marija Stiene, blagajničarka je postala s. Ivanka Vogrinec in bratska animatorka s. Te-

rezija Obran. Drugih služb in dolžnosti že prej niso imeli. Med člani ni moških, so samo ženske. Vseh skupaj je sedem. Ena ne prihaja več na srečanja, ker je v domu ostarelih. Odkar sem župnik v Dornavi in do danes so umrle tri sestre FSR-ja. Po opravljenih volitvah in po kratkem druženju smo se Bogu zahvalili za vse dobro pri redni večerni sv. maši.

V nedeljo, 9. junija 2024, smo s sveto mašo ob 10.00 zaključili veroučno leto. Upamo, da se bodo otroci prikazali med počitnicami tudi pri kakšni sv. maši. Poučeni so bili pri pridigi, da počitnice ne veljajo za sv. maše.

Župnija sv. Doroteje bo 15. junija 2024 poromala z enim avtobusom na Brezje, ko je 56. narodno romanje bolnikov, invalidov in starejših na Brezje. Našim romarjem se bodo pridružile tudi tri ptujske župnije. Avtobus je bil v enem tednu napolnjen. Letos bo bolnike spremljal naš bolniški oskrbnik v samostanu, p. Janko Gašparič.

Prav v tem času, ko pišem novice iz Dornave, so tudi drugod same slovesnosti. V Piranu sv. Anton Padovanski in blagoslov obnovitvenih del, na Vidmu pri Ptujju sv. Vid. Na petrovo pa slovesnost v Kloštru in zlata maša p. Emila Križana, potem še rokovo itd.

Iz Dornave sprejmite lepe počitniške pozdrave. Moram vam sporočiti še to, da bomo letos za Klošter pridelali več čebule kakor lani. Nakazuje se dober pridelek.

p. Slavko Stermšek, župnik

Minoritski samostan sv. Frančiška

Dragi bratje in vsi bralci Sporočil!

Tokrat smo pa zatajili. Dogodki, ki so se v zadnjem času dogajali v našem samostanu in širše, so nas močno okupirali. Tako smo preprosto spregledali, da je treba napisati kaj za Sporočila. Trenutno pa se zavzeto pripravljamo na praznovanje sv. Antona, končujemo dela v meditativnem vrtu, postavljamo razstavo ob 30-letni obnovi samostana, gostimo

FOTO: Ivo Žajdela

duhovnike s Koroške ... Tako ostane le obljuba, da bomo v naslednjo številko zapisali vse, kar se je že in kar se še bo dogajalo ob prazniku sv. Antona. Naj vam priložena fotografija meditativnega vrta in lapidarija – preko ramena obnovljenega kipa našega zavetnika sv. Frančiška – pove kaj več.

Mir in dobro!

p. Janez Š.

Minoritski samostan sv. Vida

Zelo hitro meseci hite in spet je treba nekaj napisati. Včasih človek ne ve, kaj bi pisal, ker ne ve, kaj koga zanima. Vsekakor je najboljša varianta obisk. Tukaj se potem vidi in izve vse, kar človeka

zanima. Da ne bom skop v informacijah, vam jih nekaj posredujem.

Najprej življenje bratov. Vsekakor se trudimo živeti po vzoru našega ustanovitelja sv. Frančiška. Vedno bolj nam uspeva. Svetniki ravno nismo, nismo pa daleč. Življenje je normalno, tako kot v vsakem drugem samostanu. Vmes pa posegajo razne bolezni in starost, ki se ji ne moremo izogniti. Tako je bil p. Tarzicij zaradi zdravstvenih težav premeščen v samostan sv. Petra in Pavla na Ptuj. Tam imajo vsaj dvigalo. Stopnice so bile že prehude in pri nas jih ni malo, še posebej za nekoga, ki jih težko premaguje. Slovo pri mašah je bilo pristno in od vseh skupin lepo. Želimo mu vse dobro na novi/stari postojanki.

Tudi p. Benjamin gre vsake toliko pogledat, ali zdravniki še delajo. Ampak vsepovsod bolj ali manj rečejo, da je vse starosti primerno. P. Klemnu kljub vsem posegom okrog srca uspeva, da se počasi spravlja v stare tirnice. Potrebno bo še veliko, ampak bo. Vsake toliko mu malo bolj poskoči in pade pritisk. P. Vladimir je prav tako začel obiskovati zdravnike, še največkrat je pri zdravnici, ki jo zanima, kako je človek »pocukran«, kar pomeni, da ima sladkorno. Diabetes ni lepa stvar, je pa zanimiva. Posebej takrat, ko se je treba držati raznih diet, ki se jih bomo počasi vsi držali, če bomo hoteli biti funkcionalni. P. Jože in br. Robi pa se nekako še držita in zaenkrat nimata nekih potreb po »dohtarjih«. Skratka – smo še živi.

Ob vsem tem nam tudi dela ne zmanjka. Obnove znotraj in zunaj samostana se kar nabirajo. Naj-

bolje, da se oglasite in sami pogledate, kaj se dela. Pa še brate obiščete. Za postrežbo je poskrbljeno. Na tem mestu bi bilo predolgo, če bi vse razlagal.

Pastoralno leto smo zaključili. Maja in junija je pri nas »ni da ni«. Na treh koncih smo imeli šmarnice: na Vidmu, Selih in v Leskovcu. V tej šmarčni pobožnosti smo pripravljali prvoobhajance in birmance (tridnevnic pred samim dogodkom in devetdnevnic za birmance v Leskovcu). Vseposod je bilo lepo. Počastili smo tudi starejše občane in gasilce. Čakata nas še Vidova in Janževa nedelja. Na eni bo pridigar Andrej Šegula, na drugi p. Miha Benedikt Majetič.

Čaka nas še videmško-trojiško pešromanje na Ptujsko Goro, ki bo sedmega julija. Tako bosta dva naporna meseca mimo in potem malo počitka. Od 1. do 4. 7. je še tabor pri sv. Trojici, potem pa res malo oddiha. To bi bilo v kratkem vse. Braťe z Vidma vam želimo vse dobro.

br. Robi

Minoritski samostan Matere Božje

Velika noč je minila brez posebnosti. Vsak na svojem kraju smo jo odpraznovali: p. Emil v Žetalah, p. Janez v Stopercah, p. Andrej in p. Toni pa na Ptujski Gori. Čas po praznikih je čas romanj – to so mi rekli domačini. Izkazalo se je, da je to res. Povečalo se je število posameznih romarjev in tudi različnih skupin. Začeli so se tudi krsti in poroke.

V aprilu smo začeli ob prvih sobotah v mesecu s pobožnostjo »petih prvih sobot« na fatimski način. Odziv je kar lep. Po beli nedelji so bili na Gori vsi inšpektorji misijonske družbe lazaristov. Sveto mašo je vodil nj. eksclenca Franc Rode, ki se je slovesno vpisal v knjigo gostov. Maševal je v visoki francoščini.

Na 3. velikonočno nedeljo je bil popoldne v baziliki koncert zbora BeleTinke iz Prekmurja. V polni baziliki so slovesno zazveneli vsi mašni deli Missa spei, Marijine pesmi ter tudi kakšna ljudska pesem se je slišala.

Med skupinami bi lahko nekatere izpostavili: motoristi so priromali na Goro po blagoslov; s. Hermina je imela tukaj puščavo z udeleženci delavnic molitve in življenja; s. Štefka je 27. 4. organizirala pešromanje za dobre družine in nove duhovne poklice; zbor iz Burghausna je imel v baziliki svoj koncert, bolniki s sklerozo multipleks so imeli sveto mašo in bolniško maziljenje, romarji iz Ukra-

jine so imeli v baziliki pravoslavno bogoslužje in še številne druge skupine, med katerimi je treba izpostaviti šolske skupine in skupino študentov umetnostne zgodovine. Konec aprila so nas obiskali bratje iz Schwarzenberga in se z našo skupnostjo

zadržali v prijetnem klepetu. P. Andrej se je odpravil na krajši dopust v Medžugorje.

Že je bil tu maj in šmarnično branje. Prvo sveto obhajilo je bilo osrečujoče za sedem naših tretješolcev. Konec maja pa je imel p. Toni tridnevno romanje na Krk, otok Košljun in Trsat. Prvi termin je bil zelo hitro poln, zato je agencija Aritours prosila še za en termin. Zelo lepo romanje: sta-

rodavna katedrala na Krku in pomen Marije v našem verovanju in življenju, drugi dan je bil namenjen svetemu Frančišku in zgodbi o volku, tretji dan pa svetemu Luku in Trsatski Materi usmiljenja s križevim potom.

P. Emil je letos vodil trojiško žegnanje in tako naznanil praznovanje svoje zlate maše. Sklenili smo mesec maj in šmarnice, drugo nedeljo v juniju pa tudi veroučno leto. Bogu hvala za vse. V začetku junija sta se p. Emil in p. Janez udeležila permanentne vzgoje bratov v Olimju. P. Toni pa se je srečal z abrahamom, na njegovo željo zelo na samem. Ni pa se mu mogel izogniti – niti pomenljivemu darilu.

Praznik Marijinega brezmadežnega srca je mineval na Gori zelo slovesno, saj je bilo tukaj vseslovensko srečanje posvečenih Jezusovemu in Marijinemu srcu. Slovesnost je vodil nadškof Marjan Turnšek. Začeli pa smo že z neposredno pripravo na šentvorščo, kamor vas vse lepo vabimo, zlasti na predvečer, ko bo sveta maša ob spremljavi orkestra, solistov in treh zborov. Dobrodošli na Gori.

p. Toni

Minoritski samostan bl. Antona M. Slomška

Dragi sobratje, lep poletni pozdrav iz Olimja. Za nami so velikonočni prazniki. Sveto tridnevje smo obhajali spet v župnijski cerkvi; prej je bilo bogoslužje ves zimski čas v kapeli romarskega doma. Prvič v zgodovini olimske župnije smo imeli tudi obred umivanja nog na veliki četrtek. P. Martin je umil noge nekaterim članom ŽPS in dvema bodočima birmancema. Veliki petek je bil v znamenju češčenja sv. križa in branja pasijona po apostolu Janezu. Velika sobota je bila lepa, zato so ljudje prišli molit k božjemu grobu in počastit Jezusa, ki se je za nas daroval na križu. Prinašali so tudi velikonočna jedila k blagoslovu. Tudi naša gospodinja je pripravila košaro z velikonočnimi dobrotami in jih odnesla k žegnu.

Najlepše doživetje pa je bilo nedeljsko jutro na veliko noč. Čeprav se je prav na to nedeljo ura pomaknila spet na poletni čas, se je zbralo zelo lepo število vernikov, ki so prisluhnili trikrat zapeti aleluji in se potem udeležili tudi velikonočne procesije mimo vseh treh kapelic in nazaj v cerkev. Nato je sledila vstajenjska sv. maša in ob deveti uri še druga sv. maša, pri kateri je zelo lepo prepeval novoustanovljeni otroški pevski zbor. Bratje smo pri vseh mašah zaželeli ob največjem krščanskem prazniku veselo in blagoslova polno veliko noč vsem, ki so se nam pridružili ob praznovanju Kristusove zmage nad grehom in smrtjo.

April je s svojim lepim vremenom, kar je malo nenavadno, pripeljal v Olimje veliko skupin, tako osnovnošolcev kot srednješolcev. Z zanimanjem vsi radi prisluhnejo enemu izmed nas, ki jim spregovori o čudoviti in slavni zgodovini našega kraja, samostana, cerkve in lekarne. Tudi romarski dom se ob koncu tedna vedno napolni s tistimi, ki iščejo v našem samostanu duhovni mir in ravnovesje v življenju, za kar je potrebna močna osebna vera. Prav to najdejo v duhovnih srečanjih pri nas.

V naš samostan so 24. aprila prišli minoriti slovenske in hrvaške province na srečanje, ki naj prenovi in med seboj poveže dve samostojni provinci. Najprej so se zbrali v romarski cerkvi pri bogoslužju. Pri somaševanju v obeh jezikih, ki sta ga vodila provincialna ministra p. Milan Kos in p. Miljenko Hontić, so sodelovali s petjem vsi patri in bratje. Homilijo je imel slovenski provincialni minister p. Milan Kos. Srečanje je minilo v veselem bratskem razpoloženju. Olimska Marija se je z brati obeh provinc, slovenske in hrvaške, veselila njihovega skupnega srečanja ob oltarju.

April je hitro minil in s p. Ernestom sva šla z avtorjem teh vrstic v Šentjur nabavit manjkajoča zelišča in rožice za nas zeliščni vrt. Pridne sodelavke in vrtnarica Magda so jih že posadile, da bodo romarji in turisti tudi letos lahko občudovali to, kar nam je Bog ponudil za zdravje našega telesa in duha. Posebno lepo se je sprehajati med rastlinami pred samostanom in razmišljati o čudovitih Božjih delih.

Za vse kristjane pa je lepo vstopiti v najlepši mesec leta, v čas, ko se po vsej Sloveniji zasliši veličastna pesem: Spet kliče nas venčani maj ... Prvi maj se pri nas že vrsto let začne z budnico, ki jo izvaja godba na pihala iz hrvaškega Deseniča. Zvečer smo pri maši začeli brati šmarnice o naši prvi svetnici in rojakinji iz Pilštanja, sv. Emi Krški, kot je zapisano v večini cerkvenih koledarjev. Zbralo se je okrog 25 Marijinih častilcev, ni pa bilo otrok. Ti imajo šmarnice po družinah. Počastili smo tudi sv. Jožefa, ki je vzor in zaščitnik delavcev. V tem mesecu smo imeli priprave tudi na prejem dveh zakramentov: prvega sv. obhajila, ki je bilo letos za vse tri župnije pri Sv. Emi, in sv. birme. Oba smo obhajali prav v Marijinem mesecu maju.

Lepo vreme je 1. in 2. maja pripeljalo v Olimje na stotine obiskovalcev in naši parkirni prostori ob cerkvi in samostanu so bili popolnoma zasedeni. Tudi na Jelenov greben se ni dalo več priti. Ljudje so morali peš do gostišča. V naši lekarni, da ne govorim o cerkvi in stari lekarni, je bilo polno obiskovalcev, ki so hvalili urejenost in lepoto vsega. V romarskem domu pa smo tri dni gostili naše minoritske brate iz Nemčije, ki so si za praznike privoščili lep romarski izlet.

Patri se vsak dan pri molitvi spomnimo na Jezusovo zapoved in naročilo učencem, naj Očeta prosijo za nove delavce v Gospodovem vinogradu. Tudi mi čakamo na nove binkošti duhovnih poklicev. A to je premalo, zato je p. Ernest prišel na idejo in drugi bratje so ga podprli, da izdamo pisno glasilo

za vse mlade, ki čutijo v srcu duhovni poklic, a bi se pred vstopom radi od blizu prepričali o tem, ali jih Gospod res kliče. Letos mineva natanko 200 let, odkar je v naši cerkvi obhajal svojo novo mašo naš bl. škof Anton Martin Slomšek. Morda nam on izprosi kak nov duhovni poklic iz naših krajev. Na praznik Sv. Trojice, 26. maja, smo v svetišču Marijinega vnebovzetja v Olimju praznovali slovesnost sv. birme za mlade iz župnij Olimje, Podčetrtek in Sv. Ema. Sv. mašo je ob somaševanju domačega župnika Martina ter župnika Podčetrтка in Sv. Eme g. Borisa Tibauta vodil upokojeni celjski škof msgr. Stanko Lipovšek. Pri sv. maši so na koru prepevali cerkveni pevci domačega pevskega zbora, pa tudi otroci vseh treh župnij, ki jih vodi naša organistinja Marijica Grilec. Mašo so oblikovali tudi člani ŽPS, botri in birmanci, ki so se ob koncu slovesnosti zahvalili g. škofu Stanislavu in obema župnikoma.

Vstopili smo v mesec Jezusovega srca. Tako kot vsako leto bomo tudi letos brali Vrtnice, ki jih je po duhovnih vajah iz Assisija priredil frančiškanski brat Miran Špelič. Naslov letošnjega branja je Ljubezen ni ljubljena.

Čas je prišel tudi za kolesarje, ki so se v nedeljskem jutru pridružili našemu bogoslužju v cerkvi, potem pa pred cerkvijo prejeli še poseben blagoslov.

Prva nedelja v juniju pa je bila posvečena Jezusu, ki prebiva med nami v naših tabernakljih in nam ga vsak dan znova pri sv. maši delijo duhovniki v hrano za večno življenje. Vreme je bilo sončno, ko smo se v procesiji z Najsvetejšim podali na pot ob kapelicah, peli in molili ter poslušali evangeljske odlomke o evharistični skrivnosti. P. Martin Gašparič je pri vsaki kapelici podelil blagoslov z Najsvetejšim in molil za lepo vreme, mir v domovini in svetu, za blagoslov družin, za odvrnitev nesreč in za druge dobre namene. Udeležba vernikov ni bila tako množična kot 15. avgusta, a vendar je bilo lepo iti v Jezusovi pričujočnosti po čudoviti, zeleni in cvetoči okolici našega samostana in cerkve.

Letos se je p. Martin odločil in sredi lepega junijskega sobotnega dne odpeljal naše farane na romanje na Limbarsko goro, kjer kraljuje sv. Valentin. Gotovo si želi, da bi v župniji imeli več zaljubljenih parov in s tem več porok in krstov.

Naša dva župnika, p. Martin in g. Boris, te dni zaključujeta verouk. Otroci in odrasli se pripravljajo na počitnice in dopust. Tudi nam bi se prilegel, a delo v olimskem samostanu je specifično, zato mora nekdo vedno biti doma. Običajno je to naš gvardijan, p. Ernest Benko, ki se te dni veseli, da bo lahko v olimski cerkvi Marije Vnebovzete poročil svojega nečaka Srečka. Mi pa se veselimo, da nas Bog po Mariji še vedno ohranja žive in kolikor toliko zdrave. Pridite nas obiskat.

p. Jože Lampret in sobratje

ODMEVI

Letno srečanje bratov slovenske in hrvaške province

V minoritskem samostanu blaženega Antona Martina Slomška v Olimju je 24. aprila 2024 potekalo tradicionalno letno srečanje hrvaških in slovenskih bratov.

Udeležilo se ga je okoli štirideset bratov: iz province svetega Hieronima na Hrvaškem pod vodstvom ministra provinciala p. Miljenka Hontića in iz province svetega Jožefa v Sloveniji z ministrom provincialom p. Milanom Kosom.

Srečanje se je začelo s pozdravom letošnjega organizatorja, prov. ministra p. Milana v refektoriju samostana. Sledil je ogled samostana, cerkve in lekarne, ki je ena od treh najstarejših v Evropi, takoj za Parizom in Dubrovnikom.

Sveto mašo, ki je sledila, je vodil p. Milan Kos. Darovali smo jo v zahvalo Gospodu za vse dobrote in milosti, ki jih prejemo, ter za nove duhovne poklice in stanovitnost poklicanih. V pridigi je poudaril temeljne lastnosti vsakega bratstva: moli-

tev, evharistijo, Božjo besedo in odprtost Svetemu Duhu. V tem nam je vzor tudi krščanska skupnost v Antiohiji, kot je zapisano v Apostolskih delih.

Sledil je ogled muzeja v Šmarju pri Jelšah, bogatega z baročno umetnostjo (postaje križevega pota).

Srečanje smo zaključili z bratskim kosilom, med katerim smo imeli priložnost, da se bolje spoznamo, povežemo, utrdimo bratske vezi ... Manjkala ni niti pesem.

Prov. minister Miljenko Hontić je ob zahvali slovenskim bratom napovedal naslednje srečanje, ki bo leta 2025 na Hrvaškem.

p. M. K.

Srečanje dveh inštitutov

V minoritskem samostanu na Ptujju so se 8. maja 2024 srečali predstavniki dveh inštitutov: Krščansko-demokratskega inštituta iz Budimpešte, ki ga vodi Sofia Solenmacher van der Vegt, in Inštituta dr. Jožeta Pučnika, ki ga vodi dr. Andreja Valič Zver.

Z gosti iz Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije so v razpravi z naslovom Atlantska uganka govorili o stanju v današnjem svetu, povezavi obeh svetov v luči ameriških političnih delitev in kako jih Evropejci lahko presežemo. Predvsem pa so pozornost namenili bližajočim se evropskim volitvam in novembrskim volitvam v ZDA. Zanimale so jih razmere znotraj ZDA in kako vplivajo na stanje

v EU ter v Evropi in nasploh v svetu. ZDA so v svetu izredno pomemben, če ne najpomembnejši igralec. Razmere v svetu in Evropi so zapletene, težke. Vsak dan znova si moramo vsi prizadevati, da ohranjamo demokracijo. Glede na relativno majhnost ima Slovenija kar pomembno vlogo, ne nazadnje je tudi nestalna članica varnostnega sveta ZN. Vsako prizadevanje za mir je dobrodošlo, ker je to ena največjih vrednot, ki jih lahko živimo. Ob koncu srečanja je gvardijan in prov. minister p. Milan Kos udeležence seznanil z zgodovino samostana in jim pokazal znamenito knjižnico.

Majda G.

Pastoralni dan

V minoritskem samostanu na Ptujski Gori smo 15. maja 2024 obhajali pastoralni dan, ki ga je pripravila komisija za frančiškovski apostolat.

Predavatelj g. Boštjan Hari nam je spregovoril na temo: Kristusove in Frančiškove rane v današnjem svetu ... Kako jih lahko pomagamo lajšati današnjemu človeku Frančiškovi bratje minoriti?

Vsi se srečujemo z najrazličnejšimi ranami. Res pa je, da jih poskušamo tudi na različne načine reševati. Današnji človek se premalo zaveda, da zdravljenje telesnih ran nujno vključuje tudi zavedanje in skrb za duhovno zdravje. Kot redovniki in duhovniki imamo pri tem zelo pomembno nalogo.

M. K.

Obisk predsednice RS v Minoritskem samostanu na Ptujju

Predsednica RS gospa dr. Nataša Pirc Musar je 17. maja 2024 obiskala tudi minoritsko samostansko knjižnico na Ptujju.

V samostansko knjižnico za goste je zapisala: *Čuvajte zaklade preteklosti za vse, ki prihajajo v prihodnosti. Hvala vam.*

Nataša Pirc Musar, predsednica Republike Slovenije

Ptujska minoritska kronika samostanskega bibliotekarja Ludvika Pečka iz leta 1861

V refektoriju minoritskega samostana na Ptujju je bila 23. 5. 2024 predstavitev knjige Ptujška minoritska kronika samostanskega bibliotekarja Ludvika Pečka iz leta 1861. Gre za delo, ki ga je založilo Arhivsko društvo Slovenije (Viri št. 46, Arhivsko društvo Slovenije, 2023); njegov avtor je dr. Branko Vnuk.

Publikacijo sta podrobno predstavila urednik zbirke Viri dr. Dejan Zdravec in avtor dr. Branko Vnuk.

Dr. Branko Vnuk se je pred več kot desetimi leti odločil, da bo za lastne potrebe prepisal kroniko ptujskega minoritskega samostana, ki jo je leta 1861 zastavil pater Ludvik Pečko. Gre za neprecenljiv vir podatkov za vsakogar, ki se ukvarja z zgodovino ali s katerokoli izmed zgodovinskih ved. Avtor je delo kasneje posredoval dr. Dejanu Zadravcu iz Zgodovinskega arhiva Ptuj, ki je transakcijo uredil. Arhivsko društvo Slovenije je delo izdalo v zbirki Viri leta 2023.

Delo Ptujška minoritska kronika samostanskega bibliotekarja Ludvika Pečka iz leta 1861 je zelo obsežno, saj ima kar 288 strani. Predgovoru sledi rokopis Pečkove ptujske minoritske kronike iz leta 1861, nato je del z naslovom Drobci iz gradbene zgodovine ptujskega minoritskega samostana, glavni, več kot 230 strani dolg del pa je transliteracija rokopisa.

M. K.

Frančiškov študijski dan

V idiličnem okolju minoritskega samostana in cerkvice sv. Ožbalta na Ptujju je potekal Frančiškov študijski dan, ki je združil srca in misli vseh Frančiškovih. Dogodek, poln veselja, vere in druženja, je vključeval mašo, ki jo je vodil brat Primož Kovač. Sestra Tina Dajčer je predstavila Sončno pesem, ki je ena najlepših molitev svetega Frančiška in odseva njegovo ljubezen do stvarstva. Njena razlaga je prisotnim omogočila globlji vpogled v pomen in aktualnost te pesmi v današnjem svetu.

Delavnice so potekale v duhu sodelovanja in medsebojnega učenja. Bratje in sestre smo razpravljali in delili svoje izkušnje in si podelili razmišljanja. Dan smo zaključili s skupnim kosilom, ki ga je s toplo gostoljubnostjo gostila minoritska provinca. To druženje je bilo priložnost za utrjevanje stikov in deljenje izkušenj med vsemi prisotnimi.

Zahvaljujemo se vsem sodelujočim, ki so prispevali k uspehu tega čudovitega dne. Provincialu minoritske province p. Milan Kosu s skupnostjo za gostoljubje in vse priprave, provincialu kapucinske province br. Primožu Kovaču za darovano mašo in organizacijo, provincialni predstojnici mariborske province šolskih sester s. Tini Dajčer za njeno čudovito predavanje. Hvaležni smo vsem, ki so pomagali pri organizaciji delavnic, in vsem patrom, bratom, sestram, ki so s svojo prisotnostjo in aktivno udeležbo naredili dogodek tako zelo lep.

V duhu svetega Frančiška Asiškega, ki nas uči, da je v preprostosti bogastvo in v dajanju prejemanje, naj nas študijski dan spodbudi, da živimo z večjo zavestjo in sočutjem do vsega stvarstva. Naj nas njegova Sončna pesem navdihuje, da vidimo lepoto sveta, ki nas obdaja, in da z vsakim dejanjem pripomoremo k miru in blaginji našega skupnega doma. Kot je sveti Frančišek nekoč rekel: »Začnite delati potrebno, nato delati tisto, kar je možno, in nenadoma boste dosegli nemogoče.« Naj nas ta dan navdihne, da skupaj delamo korake k boljšemu svetu.

Odmevi permanentne vzgoje za starejše brate

V dneh med 2. in 5. rožnikom, mesecem vrtnic, smo se tudi starejši bratje prvič zbrali na permanentni vzgoji v Olimju. Prispevek, ki ga beremo, je povzetek povzetka, ki nam ga je pripravil popoldanski moderator naših olimeljskih dni, rimski študent liturgike p. Anton Borovnjak.

Vsi smo se strinjali, da je odločitev za to bila dobra in koristna. Najprej zato, ker takšno srečanje pripomore k temu, da tudi starejši bratje ne bi pozabili, da smo kljub letom še vedno poklicani k bolj zavzetemu in veselemu življenju iz naše karizme. Veselje zaradi našega načina življenja nam je namreč preveč usahnilo.

Kako bomo kaj storili za nove duhovne poklice – je bila naša pomembna ugotovitev – če naša drža ni prepričljiva in vabljava? Zadovoljnega in veselega darovalca ima Gospod rad; pa ne le On, tudi drugi in tudi mladi, ki bi jih morali bolj nagovarjati predvsem s tem, kar smo in kako to živimo. Tako jih bomo namreč najprej in najlažje nagovarjali ter jim približali način svojega življenja, ki bi mogel postati tudi njihov.

Provincialovo pismo, ki smo ga prejeli vsi bratje, je bilo konkretna spodbuda za to, da storimo kaj za nove poklice. Prenesel nam je namreč predlog našega generalnega predstojnika, naj ponudimo možnost za bivanje in spoznavanje naše skupnosti oz. našega načina življenja študentom iz Seraphicuma. Morebiti bi se kdo od njih za to odločil. Tako bi nas dodatno spodbudil k bolj zavzetemu življenju in k temu, da bi več storili za nove duhovne poklice. Skupaj smo preživeli tri lepe dneve. Srečanje je bilo koristno, ker nam je omogočilo resnejše poglobljanje v Konstitucije. Po naših samostanih je branje le-teh preveč površno. Odslej jih bom bolj zavzeto in pogosteje prebiral, je bil sklep nekoga izmed nas. Ali ni že s to odločitvijo opravičil naših skupaj preživetih dni? Koliko bolj, če ne bo ostalo samo pri besedah, ne le v njegovi skupnosti, ampak tudi pri vseh ostalih.

Popoldneve je moderiral p. Anton Borovnjak, rimski študent liturgike. Prepričal nas je, da se je lotil področja, ki ga ima rad in v katero se je že dodobra poglobil. Na prikupen in nevsiljiv način nas je opominjal in vabil k bolj zavzetemu obhajanju liturgije. Je pač tako, da z leti tudi na tem področju prvotna gorečnost nekoliko usahne, zato so tovrstne spodbude še kako dobrodošle. Znova nas je prepričal, da je zavestno in zavzeto obhajanje liturgije pomembno za voditelja le-te kakor tudi za vse udeležence. Gotovo bo držalo, saj doživljam(o), da se verniki pritožujejo, ker smo premalo glasni ali pa premalo artikulirano govorimo (beremo oz. nagovarjamo).

Skupno bivanje za starejše brate smo sklenili s provincialnim dnevom; pridružili so se nam še nekateri drugi bratje, ki sicer niso bili med udeleženci permanentne vzgoje. Ponovno so bile aktualne psalmistove besede, da je lepo in prijetno, če bratje prebivajo skupaj.

p. Jože Petek

Srebrna maša br. Miha B. Majetiča

Naš misijonar br. Miha B. Majetič je svojo srebrno mašo obhajal v nedeljo, 2. junija 2024 v domači župniji Mozirje.

Čestitamo in hvala župniku in župniji, ki so mu pripravili tako lepo slovesnost.

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

P. Aleksander Sovič

»Rojen dne 4. maja 1821 v Žerovincih in v Svetinjah krščen na ime Ivan, je 18. septembra 1844 vstopil v minoritski red, 19. septembra 1845 napravil redovne zaobljube in bil 22. julija 1849 v mašnika posvečen, star 28 let. Najprej je kaplanoval od 25. oktobra 1849 do 28. avgusta 1859 (po maticah!) pri Sv. Trojici v Halozah. Potem je bil prestavljen v Ameis

na Spodnjem Avstrijskem, kjer je julija 1861 postal tudi župnijski upravitelj. Od tam je 1862 prišel za kaplana k Sv. Vidu pri Ptujju in ostal tam do 5. novembra 1869, ko je postal kaplan v minoritski župniji v Ptujju. Čez dve leti je prišel za župnijskega upravitelja k Sv. Trojici v Halozah in tam ostal do svoje smrti, ki ga je dohitela v 85. letu starosti. V teku 32 let je pri Sv. Trojici storil mnogo dobrega, le žal, da so podatki o tem s I. delom župnijske kronike zgubljeni. Pod njim je bila poslikana med drugim župnijska cerkev, kakor to prida napis nad lokom prezbiterija, sezidana leta 1892 v Stanošini nova velika šola itd. O njegovi narodni zavednosti priča dejstvo, da je 23. julija 1863 bil med prvimi člani ptujске Čitalnice, čeprav se je tedaj še nahajal v službi na Spodnjem Avstrijskem in je bil v Ptujju najbrž le na dopustu, prav tako je bil vedno med najizdatnejšimi podporniki Dijaške kuhinje za slovenske dijake v Ptujju. Bil je visoke in močne postave ter pri vernikih povsod zelo priljubljen. Pokopan je bil pri Sv. Trojici v Halozah, kjer je še ohranjen njegov nagrobnik.« Umril je 24. julija 1903.

P. Dominik Grobelnik

Martin Grobelnik se je rodil staršem Jakobu in Frančiški, roj. Tratnig, in bil isti dan krščen v župnijski cerkvi. To je bilo »9. novembra 1849 v Galiciji (Sav. dolina); dne 25. julija 1875 v mašnika posvečen je kaplanoval najprej pri Sv. Vidu od 1876 do 1878.

Po smrti župnega upravitelja P. Martina Jurhmana je bil istotam od 14. oktobra do 9. decembra 1878 tudi provizor (do prihoda novega župnega upravitelja p. Benedikta Hrtiša). Koncem leta 1878 je prišel za kaplana k Sv. Trojici v Halozah, kjer je ostal do svoje smrti dne 30. decembra 1897. Dosegel je 48 let starosti in 23. leto mašništva.«

(NB: Nekrologij duhovnikov lavantinske škofije navaja Sv. Trojico v Halozah kot kraj Grobelnikove smrti, vendar v mrliški knjigi pri Sv. Trojici nisem našel zapisa o njegovi smrti in pokopu; tudi na pokopališču ni njegovega nagrobnika. Pisal sem župniku v Galicijo, pa nisem dobil odgovora.)

Pripravil:
p. Marjan Vogrin